

MATES

MULTI AGENCY TRAINING EXIT STRATEGIES
FOR RADICALIZED YOUTH

EUROPEAN COMMISSION

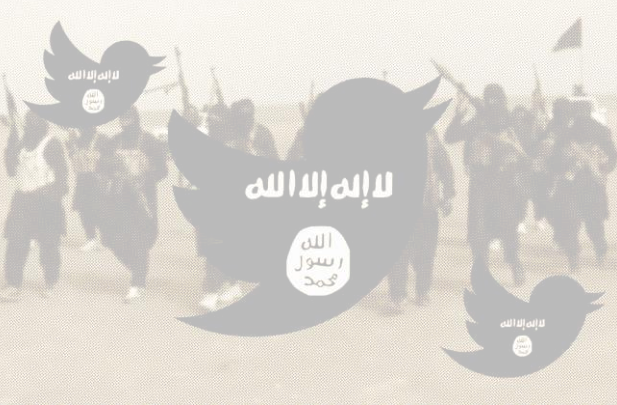
DIRECTORATE-GENERAL
MIGRATION AND HOME
AFFAIRS

**KUIDAS SEISTA VASTU VÄGIVALDSELE ÄÄRMUSLUSELE
ABIVAHEND MULTIDISTSIPLINAARSEKS KÄSITLUSEKS**

*The Case of Jihadi
Radicalisation*

26. juuni 2017

**KUIDAS SEISTA VASTU VÄGIVALDSELE ÄÄRMUSLUSELE
ABIVAHEND MULTIDISTSIPLINAARSEKS KÄSITLUSEKS**

ISLAMIÄÄRMUSLUS JA
SELLE NARRATIIV
mõiste ja sõnum

osa

1

ISLAMIÄÄRMUSLUS JA SELLE NARRATIIV

mõiste ja sõnum

Islamiäärmuslus on nii religioosete kui ka poliitiliste juurtega üleilmne liikumine, milles nähakse vägivalda kui ainsa „õige“ islamiusu edasiviimise vahendit.

Sellise arusaama väljenduseks on

1. üleskutse pidada püha sõda, et moodustada üks ja ainus islamiriik – kalifaat –, millele kõik muslimid peaksid alluma;
2. üleskutse kaitsta kõiki muslimivendi kõikjal maailmas, keda nähakse ahistatute ja alandatudena, eriti neid, kes elavad demokraatlikes lääneriikides.

ISLAMIÄÄRMUSLUS JA SELLE NARRATIIV

liikumise juured

Salafismi juured ulatuvad 13. sajandil elanud Süüria usumehe ibn Taymiyyani, kelle töö mõjutas hilisemaid mõtlejaid nagu Muhammad ibn Abd al-Wahhab, Hasan al-Banna ja Sayyid Qutb.

Salafistid on läbi ajaloo tõlgendanud koraani ja sunnat karmil ja rangel moel, vahel minnes ka otsesesse vastuollu prohvet Muhamedi ja tema kaaskonna usukommetega.

Omaenda institutsioonidega poliitilise ühiskonna loomine on usklitele vajalik lunastuse leidmiseks – see võimaldaks anda jõu *šariaadile*, islami seadustekogule, mille täpne järgimine viib otse Jumala juurde.

Poliitilise ühiskonna rajamise vajadus viis selleni, et Muhammad ibn Abd al-Wahhabi (1703–1792) ultrakonservatiivsest õpetusest sai Saudi riigusk ning selle mõjukus järjest kasvas.

ISLAMIÄÄRMUSLUS JA SELLE NARRATIIV

liikumise juured

Muhammad ibn Abd al-Wahhabi õpetustel põhineb wahhabism, mida enamasti kirjeldatakse ülikonservatiivse, range ja fundamentalistliku usuliikumisena. See on islami „reformatsiooniliikumine“, mille liikmete eesmärk on taastada „puhas monoteistlik religioon“ (tawhid).

Tänapäeval kasutatakse termineid „wahhabi“ ja „salafi“ vaheldumisi, kuigi neil on erinev päritolu.

Paljud õpetlased ja kriitikud aga eristavad neid kaht suunda. USA teadlane Christopher M. Blanchard defineerib wahhabismi kui „konservatiivset islamiõpetust, mille kese on Saudi Araabia“, samas kui salafism on „üldisem puritaanlik islamiliikumine, mis on välja arenenud omaette eri aegadel ja eri paikades üle islamimaailma“ (C. M. Blanchard 2006).

Teisisõnu on wahhabism salafismi haru. Üldiselt on kõik wahhabid salafistid, aga kõik salafistid ei ole wahhabid (A. Moussalli 2009). Wahhabismi võib pidada salafismi poliitiliseks variandiks, mis põhineb salafistlikul ideoloogial.

ISLAMIÄÄRMUSLUS JA SELLE NARRATIIV

narratiivi sünd

Need koolkonnad toetavad koraani sõnasõnalist tõlgendamist, lähtudes piiratud tähendusega sõnade otsesest mõttest. Näited:

*Džihaadi selgitas prohvet Muhamed kui hinge puhastamist sisemise võitluse teel. Salafistid kasutavad seda sõna vägivaldse füüsilise tegevuse kohta. Šariaadi järgi on džihaad iga uskliku jaoks käsk, mis on sama auväärne kui *islami viis sammast*.*

Umma on usklike kogukond, kus elatakse šariaadi järgi ning mille liikmed on ainsad inimesed, kelle vahel valitseb vennalik side.

Šahiid on koraanis Jumala tunnistaja, kes ohverdab oma elu tema teenimiseks. Salafistid kasutavad seda sõna enesetapumärtrite kohta. Seega peetakse vaenlaste surmasaatmist enesetapurünnakuga kõige kiiduväärsemaks teoks, mille eest saavad märtrile paradiisis osaks suured privileegid.

Takfir tähendab muslimi kuulutamist uskmatuks ja seega islamiusu vaenlaseks. Selle märgi saanud inimeste tapmine on seadusega lubatud.

Kafir tähistab usutaganejaid ja uskmataid.

*Šariaat on islami kanooniline seadustekogu, mis põhineb koraani õpetustel ja prohveti kommetel (*hadith* ja *sunna*) ning sätestab nii religioossed kui ka ilmalikud kohustused, mõnel juhul ka karistused seaduste vastu eksimise eest.*

ISLAMIÄÄRMUSLUS JA SELLE NARRATIIV

Üks ja ainus usk

Nii tunnistatakse rangelt salafistlikku islamiusku ainsa usuna, mille abil on võimalik inimkond päästa – kindlusena kõige ebaislamliku vastu. Sellised tõekspidamised viivad hea ja kurja liiga lihtsustatud käsitluseni, kus vägivald kõigi kurja ilmingute vastu ei ole mitte ainult õigustatud, vaid lausa hädavajalik.

Fundamentalistid arvavad, et tänapäeva demokraatlike ühiskondade väärtused viivad inimkonna kõlbelise laostumiseni, mistõttu „puhast“ islamit peetakse kõige „moodsaga“ kokkusobimatuks.

Sellist kokkusobimatust ilmestab näiteks mõnes lääneriigis kehtiv keeld kanda teatud tüüpi näokatteid (burka, *niqab*, *hijab*), sest inimestel pole avalikus kohas lubatud oma nägu varjata, samal ajal kui šariaadiseadus sellise õiguse tagab.

Demokraatlikes riikides on satiir lubatud ka religioonide suhtes, ent äärmuslikud muslimid peavad seda pühaduseteotuseks.

ISLAMIÄÄRMUSLUS JA SELLE NARRATIIV

Üks ja ainus usk

Lääne mõtteviis on sallimatu kõikide uskude vastu ja eriti vaenulikult suhtutakse islamisse. See vaenulikkus islami vastu on eriti silmatorkav ning enamasti on selle aluseks hästi läbi mõeldud plaan esmalt raputada islamiusu alustalasid ja seejärel lammutada järk-järgult terve islamiühiskond.

-Sayyid Qutb, *Milestones*, 1964

Egiptuse islamiteoreetikul Sayyid Qutbil, kes mõisteti süüdi Egiptuse presidendi Jamāl 'Abd an-Nāširi tapmise vandenõus ning mõisteti surma, oli mõju islamiterroristide rühmitustele Egiptuses ning Al Qaeda juhtidele Ayman al-Zawahirile, Osama bin Ladenile ning Anwar al-Awlakile.

Obamale, Rooma koerale. Täna me tapame Bashari sõdureid ja homme tapame sinu omi

[...]

Me murrame selle viimase ristisõja [...] ning siia matame esimese sinu Dabiqi ristisõdijatest [Peter Kassigi].

-ISISe võitleja Mohammed Emwazi (hüüdnimega Džihaadi John) Islamiriigi videos, mis avaldati 16. novembril 2014

Tänapäeval ammutavad ISISe äärmuslikud salafistidest õpetlased ning terroriideoloogia pooldajad inspiratsiooni al-Wahabi ja ibn Taymiyya õpetustest.

ISLAMIÄÄRMUSLUS JA SELLE NARRATIIV strateegiad

Alguses levis fundamentalistlik sõnum maailmas isiklikult, näost näkku suheldes, näiteks

1. kultuuriteemaliste mõttevahetuste ja kirjandusteaduslike tööde kaudu islamikoolides;
2. palvuste kaudu mošeedes ja kultuurikeskustes, mida on kõikjal ning millel on nii poliitilised kui ka usulised eesmärgid;
3. isikliku kontakti kaudu vanglates, kus radikaliseerumisele aldiste inimeste osakaal on suur, arvestades enamiku džihadistide karistusregistrit.

ISLAMIÄÄRMUSLUS JA SELLE NARRATIIV keel

PROPAGANDAKEEL
ON LIHTNE,
OTSEKOHENE JA
KORDUVATE
SÕNUMITEGA

VIIB RANGE KÄSITUSENI
(VT ÜLAL), JÄTTES RUUMI
AINULT ÜHELE VALIKULE

VÄLJENDAB VAJADUST
SAAVUTADA ÜLIM
EESMÄRK VÄGIVALLA
ABIL

EI JÄTA
RUUMI
KAHTLUSTEL
E

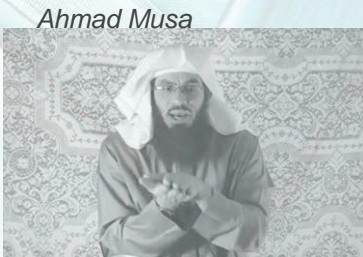
Anjem Choudary

Abu Bilal Ismail

Abu Hamza al-Masri

Ahmad Musa

Ali Hammuda

KOKKUVÖTE

ISLAMIÄÄRMUSLUS JA SELLE NARRATIIV

MIS ON ÄÄRMUSISLAM?

Üleilmne liikumine, mille eesmärk on ideologiseeritud islami kehtestamine vägivalla teel.

MILLEST SEE INNUSTUST SAAB?

Islamiliikumistest nagu salafism ja wahhabism, mis propageerivad koraani liiga sõnasõnalist tõlgendust.

MILLISED ON SELLE PÕHIVÄÄRTUSED JA ETTEKIRJUTUSED?

Iga hea muslimi kohus võidelda;
üleilmse muslimiühiskonna rajamise utoopia;
enesetapp kui märterlus;
karistus kõigile usutaganejatele ja uskmatutele.

KES ON ÄÄRMUSISLAMI VAENLASED?

Vaenlasteks peetakse nii teistsuguseid õpetusi järgivaid muslimeid kui ka kõiki kristlikest traditsioonidest kantud lääneriike.

MIKS PEETAKSE ÄÄRMUSISLAMIT AINSAKS PUHTAKS ISLAMI VORMIKS?

See tuleb pühakirja lihtsustatud ja liiga sõnasõnalisest tõlgendamisest, mis lähtub eeldusest, et tekst on iseenesestmõistetav, ning samuti algelisest keelekasutusest.

ISLAMIÄÄRMUSLUS JA
SELLE NARRATIIV
kanalid ja meedia

2

OSA

TERRORISTLIK NARRATIIV

MATERJALIDE LIIGID JA LEVITAMISKANALID

Materjalide liigid:

- a) Kirjandus
- b) Artiklid
- c) Ajakirjad ja juhendid
(nt Inspire, Rumiya)
- d) Ajalehed
- e) Videod
- f) Meemid
- g) Lühiraamatud ja ülevaated

Levitamiskanalid:

- a) Krüpteeritud sõnumirakendused
(nt Asrar al-Mujahideen, WhatsApp, Telegram jne)
- b) Sotsiaalvõrgustik (nt Facebook, Twitter)
- c) Videokeskkonnad (nt YouTube)
- d) Foorumid ja veebilehed
- e) Raadiojaamad

TERRORISTLIK NARRATIIV

Materjalide levitamise ahela eesotsas on keskselt juhitud propagandateenistused, raadiojaamad ja kirjastused. Neid meediakanaleid suunab ja kontrollib keskne meediaüksus. Nende levitav materjal on esmane teabeallikas ja selles määratakse kindlaks

- terroristide tegevuskavad ja sihtmärgid;
- põhimõtted ja reeglid, mida muslimid peavad järgima;
- kes on uskmatud.

Nad levitavad ka

- võitlusuudiseid;
- persoonilugusid vaprastest võitlejatest, keda seatakse eeskujuks;
- koraani katkendeid, mida arutavad imaamid või teised autoriteedid;
- juhendmaterjale, kus selgitatakse, kuidas teha pomme, sooritada noarünnakut või sõita autoga rahva sekka jne;
- *nashīd'e* ehk salme, mille sõnad vihjavad teatud veendumustele, islami ajaloo ja usuküsimustele üldisemalt, ning ka fakte, mis toetaksid ja motiveeriks usklikke ja võitlejaid.

RADIKALISEERUMINE
INTERNETIS
Interneti tähtsus

3

OSA

RADIKALISEERUMINE INTERNETIS

Interneti tähtsus

Radikaalne materjal on internetis vabalt kättesaadav – videotele ja e-raamatutele pääseb ligi lihtsate linkide kaudu ning neid saab jagada mitmesugustes kanalites nii arvuti, tahvelarvuti kui ka nutitelefoniga.

Uuringud näitavad peamiselt, et internet:

- loob rohkem võimalusi radikaliseerumiseks, tekitades nn kõlakoja – koha, kus inimesed leiavad mõttekaaslasi, kes toetavad ja jagavad nende ideid;
- lihtsustab radikaliseerumisprotsessi;
- täiendab otsesuhtlust (näost näkku);
- suurendab iseradikaliseerumise võimalusi.

Seega on internet parim vahend terroristliku narratiivi levitamiseks, propaganda ja värbamisega tegelemiseks foorumites, veebilehtedel, sotsiaalvõrgustikus, krüpteeritud sõnumirakenduste abil ja videojagamisplatvormidel.

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU
TERRORISTLIKKU MATERJALI
LEVITATAKSE

kesksed propagandateenistused,
raadiojaamad,
kirjastused

osa

4

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE KESKSED PROPAGANDATEENISTUSED, RAADIOJAAMAD, KIRJASTUSED, 1/4

ISISe ulatuslikku propagandategevusse on kaasatud eraldi meediameeskonnad, kes töötavad kalifaadi „kaubamärgi“ loomise ja levitamise nimel Lääne-Aafrikast kuni Afganistanini. ISISe meediakeskused toodavad iga päev keskmiselt 38 propagandamaterjali: videoid, fotolugusid, artikleid ja helisaateid.

Ajnad Media Foundation

Peamine tootmisfirma, kus toodetakse ISISe *nashid*'e (laule)

Al-I'tisam Media Foundation

Al-I'tisam tähendab palvet kaitseks (Jumalalt).

See tootmisfirma

on koostanud ISISe väljaandeid ja levitanud neid ISISe kontrolli all olevate alade elanike seas.

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE
KESKSED PROPAGANDATEENISTUSED, RAADIOJAAMAD, KIRJASTUSED, 2/4

Al-Furqan Institute for Media Production

Otsetõlkes tähendab *al-furqan* normi või kriteeriumi tõe ja vale eristamiseks. See on ka koraani teine nimi. Tegu on ISISe vanima meediaharuga, mis toodab propagandat, eriti videomaterjale. See on ISISe ametlik meediateenistus ja saab oma materjalid organisatsiooni juhtkonnalt.

Amaq News Agency

See on ISISega seotud uudisteagentuur, mille asutas Süüria ajakirjanik Baraa Kadek, kes liitus ISISega 2013. aasta lõpus, ning tavaliselt on see esimene koht, kus avaldatakse rühmituse avaldus vastutuse võtmise kohta rünnakute eest.

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE
KESKSED PROPAGANDATEENISTUSED, RAADIOJAAMAD, KIRJASTUSED, 4/4

Al-Naba Newspaper

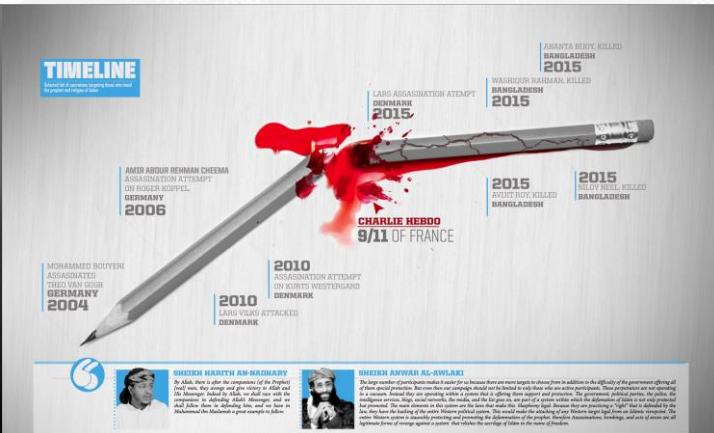
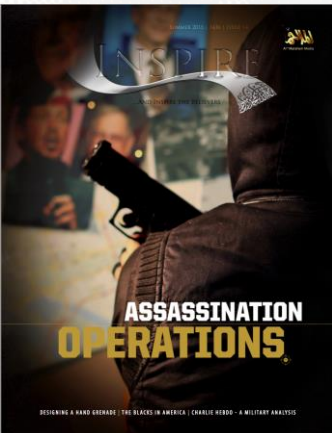
ISISe digitaalne nädalaleht, mida levitatakse nii ISISe aladel kui ka internetis tavapärase kanalite (näiteks Telegrami ja sotsiaalmeediaportaalide) kaudu.

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE VEEBIAJAKIRJAD JA JUHENDID

*Esimesed terroristlikud käsiraamatud avaldati 19. sajandi lõpus.
20. sajandi vältel levisid need üha enam.*

Seega ei ole džihadistlikes veebiajakirjades sisalduvad juhiserubriigid, näiteks Araabia poolsaarel tegutseva Al Qaeda (AQAP) väljaande Inspire rubriik „Open Source Jihad“ (OSJ) ega ISISe ajakirja Rumiya rubriik „Just Terror“ midagi uut. Neid juhendeid eristab neis sisalduv lugu, mille eesmärk on õigustada terroriakte ja innustada neid toime panema, sealhulgas esitada ideoloogilisi õigustusi ja fanaatilisi üleskutseid tegudele.

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE VEEBIAJAKIRJAD JA JUHENDID

The Inspire juhtum

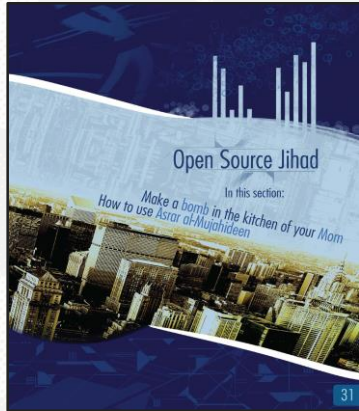
Inglisekeelses veebiajakirjas avaldas AQAP sedalaadi juhised esimest korda 2010. aasta jaanuaris ameeriklaste Anwar al-Awlaki ja Samir Khani loominguna. Nende videod ja kirjatööd olid ning on siiani allikaks, millest lähtuvad nii kohalikud terroristid kui ka võõrvõitlejad.

Põhitähelepanu on järgijate innustamisel nn isiklikule džihaadile lääneriikide vastu. „OSJs“ avaldatavad juhised sisaldavad tehnilisi nõuandeid alates krüpteerimisest ja tulirelvade kasutamisest kuni pommi tegemiseni koduste vahenditega.

„OSJst“ saadud tehnilisi näpunäiteid on õiguskaitses asutused nimetanud seoses mitme toimepandud terrorirünnakuga (nt 2013. aasta Bostoni pommirünnakus kasutatud pommi tegemiseks olid juhtnöörid saadud just „OSJst“) ning need on nähtavasti mõjutanud nn kodukootud terroriste, kes on oma rünnakute eel vandunud ustavust ISISele (nt San Bernardino tulistajad).

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE INSPIRE - OPEN SOURCE JIHAD

Juhend „Kuidas valmistada pommi oma ema köögis“

Juhend „Autopommid Ameerikas“

Juhend „Tapmise korraldamine“

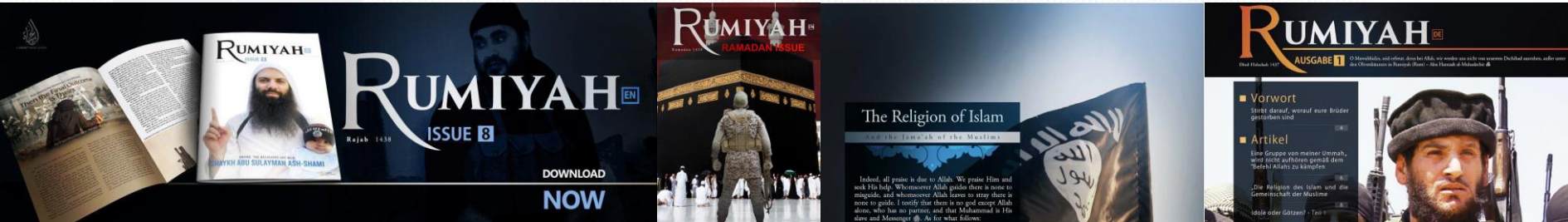

„OSJ“ erinumber „Peidetud pomm: mida Ameerika ei oska oodata“

- Lennujaama turvakontrolli läbimine
- Maasse peidetud lõhkekeha tegemine
- Välitöö taktika

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE VEEBIAJAKIRJAD JA JUHENDID

Rumiyah

Islamiriigi veebiajakirja Rumiyah esimene number anti välja 2016. aasta septembris. Oma nime on see saanud prohvet Muhamedi hadith'i järgi, milles muslimiarmee vallutab viimaks Konstantinoopoli ja Rooma.

Seda saab lugeda üheksas keeles (inglise, uiguuri, puštu, kurdi, indoneesia, bosnia, vene, saksa, prantsuse keeles).

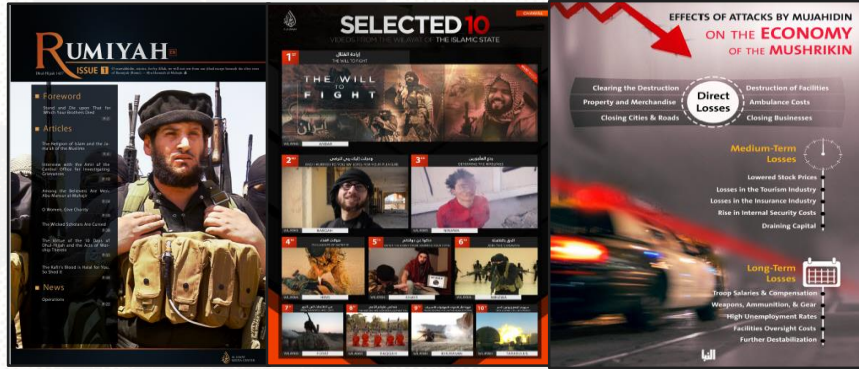
Erinevalt oma eelkäijast Dabiqist pakub Rumiyah' rubriik „Just Terror“ juhtnööre terrorirünnakutes osalemiseks.

Rumiyah' „Just Terror“ ei ole oma nõuannete poolest uudne; samalaadset sisu võis aastaid varem leida ka ajakirjast Inspire.

„Just Terror“ on keskendunud peamiselt lihtsamat liiki rünnakutele. Uurijad on leidnud sarnasusi „Just Terrori“ nõuannete ning Berliini jõuluturu, Westminsteri ja Stockholmi rünnakute asjaoludes.

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE

RUMIYAH - "JUST TERROR" juhendid

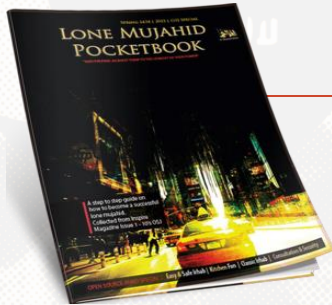
Rumiyah' esimese numbri esikaas ning džihadistlike videote esikümme, Rumiyah' kuues number „Mudžahiidide rünnakute mõju mushrik'ide (polüteistide) majandusele“.

Rumiyah' rubriigi „Just Terror Tactics“ juhendid: „Noarünnakud“, „Rünnakud sõidukiga“, „Pantvangide võtmine“, „Rünnakud veoautoga“.

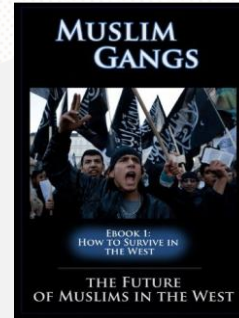

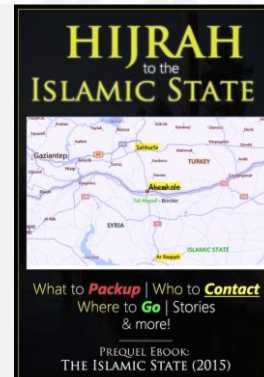
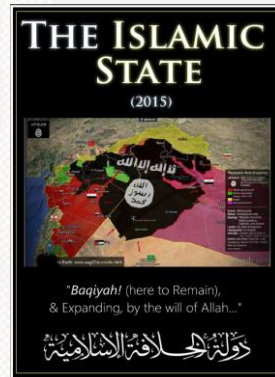
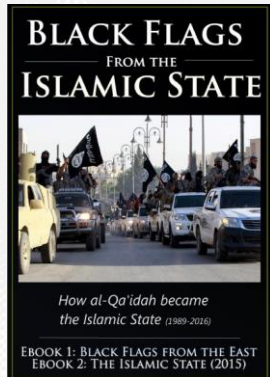
MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE VEEBIJUHENDID

AQAPi 2013. aastal välja antud 64-leheküljeline raamat, kuhu on kogutud ingliskeelse veebiajakirja Inspire esimeses kümnes numbris avaldatud juhised pealkirjaga „Open Source Jihad“.

ISISe väljaanne, milles pakutakse organisatoorseid nõuandeid ja juhiseid pommi valmistamiseks ning kirjeldatakse ülimalt eesmärki ühendada kõik Euroopa muslimikogukonnad ISISe strateegia viimase sammu elluviimiseks.

Esimene e-raamat rääkis Islamiriigi väljakujunemisest, kasvamisest ja tulevikueesmärkidest. Teine e-raamat käsitles ülemaailmset džihaadi Al Qaedast ISISeni. Kolmanda e-raamatu andis välja ISISe võitleja ning selles antakse nõu, kuidas jõuda Süüriasse ja pühenduda džihaadile.

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE

KANALID: KRÜPTEERITUD SÕNUMIRAKENDUSED, SOTSIAALVÖRGUSTIK, FOORUMID JA VEEBILEHED

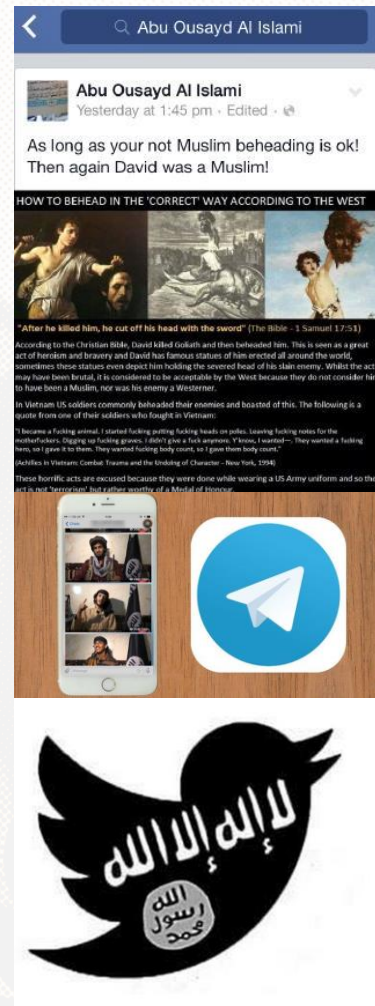
Varem eelistasid džihadistlikud rühmitused oma ideede jagamiseks ja vahetamiseks kasutada parooliga kaitstud araabiakeelseid foorumeid.

Need foorumid on endiselt olemas ning neid ka kasutatakse, ent nende roll on nüüd väiksem võrreldes krüpteeritud sõnumirakenduste ja sotsiaalvõrgustikuga, mida džihadistid on hakanud oma ideede leviku ja kättesaadavuse suurendamiseks kasutama.

Facebookil on ranged kasutuspiirangud ja reeglid, tänu millele on džihadistlik propaganda sellelt platvormilt suuresti kõrvaldatud.

Pikka aega on enimkasutatav platvorm olnud Twitter, mis võimaldab kiiresti materjale jagada, sõnumeid väga konkreetsetele sihtrühmadele edastada ja teemaviidetega otsingut teha – see kõrvaldas vajaduse kasutada enese reklaamimiseks keskseid kontosid ja muutis nõnda selle platvormi vägivaldsetele äärmuslastele ideaalseks kohaks.

Viimasel ajal on Google, Facebook, Twitter ja Microsoft hakanud tegema koostööd, et takistada terroristliku propaganda levitamist nende teenuste kaudu. Mõningast edu võitluses terrorismile õhutava sisu vastu on nad ka saavutanud, aga isegi kui ISISega seotud kontod Twitterist kustutatakse, luuakse need kiiresti taas uue nime all. Uued turvameetmed on sundinud suurema osa terroristide tegevusest krüpteeritud teenustesse nagu WhatsApp ja Telegram ning failijagamisplatvormidele nagu Google Drive, kus nende tegevust on keerulisem jälgida.

MEDIA USED TO SPREAD TERRORIST CONTENT FORUMS AND WEBSITES

Veebileht Al-Shaabab (tõlkes „Noorus“). Selle terroristliku rühmituse eesmärk on kukutada Somaalia valitsus, mida lääneriigid toetavad, ja kehtestada fundamentalistlik islamivõim.

ISISe veebileht

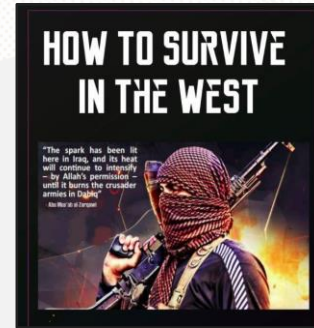
ISISega seotud foorum, kus jagatakse videoid, fotosid ja peamiselt arabiakeelseid kõnesid.

MEDIA USED TO SPREAD TERRORIST CONTENT SOCIAL NETWORKS

ISiSe Twitteri konto
#resourcesForTheMujahid ja
#RTFM, mis pakuvad
mudžahiididele teoreetilisi ja
taktikalisi teadmisi.

Twitteris jagatakse ISiSe e-
raamatut, kus antakse
tulevastele džihadistidele
nõu, kuidas ehitada pomme,
vältida enese järelle luuramist
ja toime panna
krediitkaardipettusi.

ISiSe liikme
Facebooki
lehekülg.

Twitteri profiil, millel on
kujutatud lapsekätt
hoidmas Islamiiriigi
lippu.

MEDIA USED TO SPREAD TERRORIST CONTENT ENCRYPTED MESSAGING APPLICATIONS

Krüpteerimisprogramm Asrar al-Mujahideen („Mudžahiidide saladused“) sai populaarseks pärast ajakirjas Inspireilmunud tutvustust ja on nüüd kõige levinum.

See võimaldab kasutajatel luua digitaalset „võtme“, mida saab seejärel kasutada teksti krüpteerimiseks või dekrüpteerimiseks.

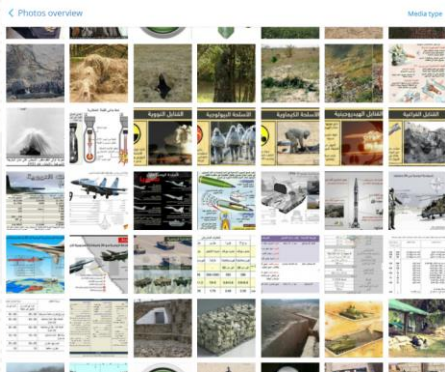
Kuvatõmmised Stockholmi terrorirünnaku toime pannud Rakhmat Akilovi vestlustest ISISe kontaktisikutega WhatsAppis vahetult pärast rünnakut.

Rakhmat Akilov: „Ma ajasin Stockholmi kesklinnas kümme inimest alla, nüüd ma pean proovima siit minema saada!“

Tajik, kontaktisik: „Allahu akbar, mu vend, ma armastan sind, kuidas sul läheb, jää endale kindlaks, sa saad. Saada mulle lühike video.“

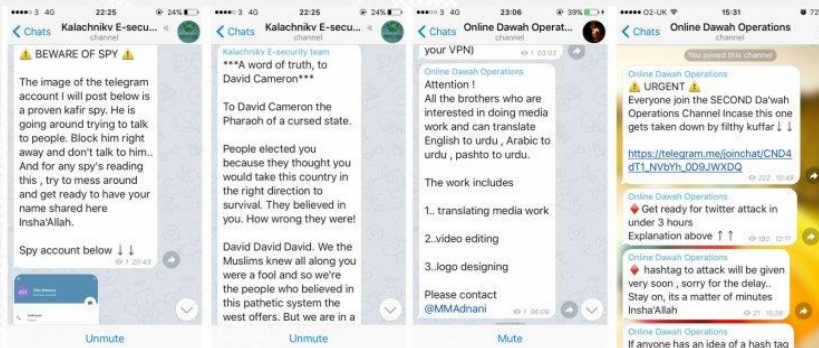

MEDIA USED TO SPREAD TERRORIST CONTENT ENCRYPTED MESSAGING APPLICATIONS – TELEGRAM

Telegrami jututappa postitatud sõjalise väljaõppe dokumendid.

Islamiriigist innustust saavad uudistekanalid Telegrami vahendusel.

Kuvatõmmised islamiriigi toetajate häkkimiskanalitest.

لا إله إلا الله

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE VIDEOJAGAMISPLATVORMID – YOUTUBE

Veel hiljuti oli videojagamisplatvormidel – peamiselt YouTube'is – palju radikaalse sisuga materjale.

Sotsiaalmeediafirmade eeskujul on ka YouTube teinud pingutusi selle nimel, et eemaldada lehelt nii palju džihadistlikusisuga materjale kui võimalik.

Linke terrorismi propageerivale materjalile on siiski võimalik leida saidi archive.org (mittetulunduslik digiraamatukogu veebilehekülgedest ning teistest kultuurilistest objektidest digitaalsel kujul) kaudu, isegi kui selleks tuleb avaldada sisselogimisinfo.

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE VIDEOJAGAMISPLATVORMID – YOUTUBE

BREAKING: ISIS Terrorists Behead British Hostage, David Haines (VIDEO)

Intel Analyst

2 anni fa • 1.580.938 visualizzazioni

The British terrorist of the Islamic State of Iraq and Levant beheaded his 3rd victim in front of the camera: This time, a British citizen ...

<https://www.youtube.com/watch?v=X0wakoYkFFc&bpctr=1498545820>

ISIS video: Children lead captives to beheading, hand knives to executioners

TomoNews US

2 anni fa • 36.610 visualizzazioni

CLICK HERE FOR FULL VIDEO: <http://bit.ly/1bMdg5y> Young boys have again appeared assisting ISIS militants in a gruesome ...

<https://www.youtube.com/watch?v=aChHHy9XMdg>

VIDEO Iraq forces dismantle suicide bomb strapped by ISIS onto a child in Mosul

Zoulou WhiteHat

3 mesi fa • 33.699 visualizzazioni

VIDEO Iraq forces dismantle suicide bomb strapped by ISIS onto a child in Mosul 2017.

https://www.youtube.com/watch?v=8_niW_MXM7A

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE VIDEOJAGAMISPLATVORMID – YOUTUBE

Shocking video shows parents sending 7 and 9 year old daughters on suicide missions

New York Post

6 mesi fa • 181.264 visualizzazioni

An extremely disturbing video has emerged in which a Syrian mother and father are seen preparing their two daughters, ages 7 ...

<https://www.youtube.com/watch?v=PDcs-noMUSg>

ISIS puppy bomb: Iraqi soldiers defuse explosives strapped to a puppy - TomoNews

TomoNews US

3 mesi fa • 17.624 visualizzazioni

MOSUL, IRAQ — A video released by Iraqi soldiers claims that a small puppy was fitted with explosives by ISIS extremists to be ...

https://www.youtube.com/watch?v=7Zlka_VFN1k

Inside Raqqa: Women's secret films from within closed city of terrorist sect ISIS

Expressen TV

4.037.180 visualizzazioni

<https://www.youtube.com/watch?v=V28SDigCLek>

The background is a solid orange color with a fine, repeating pattern of small, semi-transparent Twitter bird icons. Each bird icon contains Arabic text. The text includes the phrase "لا إله إلا الله" (There is no god but Allah) and "محمد رسول الله" (Muhammad is the Messenger of Allah).

KOKKUVÕTE

meediakanalid, mille kaudu terroristlikku materjali levitatakse

KOKKUVÕTE

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE 1/3

MILLIST MATERJALI TERRORISTLIKKU PROPAGANDAGA LEVITATAKSE?

Terroristide tegevuskavad ja sihtmärgid; põhimõtted ja reeglid, mida salafistlikud džihadistid peavad järgima; uudised võitlusest; persoonilood vapratest võitlejatest; džihaadi salafistlike imaamide või teiste mõjukate isikute arutelud koraani salmide üle; käsiraamatud; laulud islami tõekspidamistest, islami ajaloost, usust, aga ka päevakajalistest sündmustest, et toetada ja motiveerida usklikke ja võitlejaid.

KOKKUVÕTE

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE 2/3

MIS LAADI MEEDIAKANALITE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE?

Materjalide levitamise ahela eesotsas on kesksed propagandateenistused, raadiojaamad ja kirjastused, mida juhivad ja kontrollivad terroristlike organisatsioonide meediateenistused. Televisiooni ja raadio kaudu või trükistena (nt brošüüridena) levitatavat materjali on kerge jagada internetis videote ja/või e-raamatute kujul. Nendeni jõutakse lihtsate linkide kaudu foorumitest, veebilehtedelt, sotsiaalvõrgustikust ja videojagamisplatvormidelt ning neile pääseb ligi mitmesugustest seadmetest (arvutist, tahvelarvutist, nutitelefonist).

KOKKUVÕTE

MEEDIAKANALID, MILLE KAUDU TERRORISTLIKKU MATERJALI LEVITATAKSE 3/3

MILLISEID JUHISEID AQAPI JA
ISISE VEEBIAJAKIRJADES JA
KÄSIRAAMATUTES ANTAKSE?

Kuidas teha mitmesuguseid pomme, läbida edukalt turvakontrolli, tappa inimesi, osaleda terrorirünnakutes ja võtta pantvange. Samuti on neis lood ISISe sünnist ja hedžrast Süüriasse, et džihaadiga liituda.

MILLISED ON PEAMISED
SUHTLUSVAHENDID?
MIS EESMÄRGIL NEID
KASUTATAKSE?

Alguses kasutati propaganda ja värbamise eesmärgil laialdaselt Facebooki, hiljem Twitterit, ja viimasel ajal on populaarsemad krüpteeritud sõnumirakendused (Mujjahideen Secrets, WhatsApp, Telegram), mida esialgu kasutasid terroristid omavahel suhtlemiseks ja terroristlikele tegudele õhutava propaganda levitamiseks.

Palju radikaalse sisuga materjali leidub videojagamisplatvormidel, peamiselt YouTube'is. Viimasel ajal on YouTube hakanud terrorismivastaste seadustega vastuolus olevat sisu palju kiiremini

MÕJUKAD
PROPAGANDISTID JA
INNUSTAJAD

Kolm lugu

OSA

5

MÕJUKAD PROPAGANDISTID JA INNUSTAJAD

AL-AWLAKI, 1/2

Sündis 1971. aastal USAs Jeemenist pärit vanemate peres. Isa töötas pärast doktorikraadi saamist mõni aasta ühes USA ülikoolis, kuid 1978. aastal naasti kogu perega Jeemenisse. 1991. aastal läks al-Awlaki USAsse tagasi ja omandas 1994. aastal Colorado Ülikoolis bakalaureusekraadi tsiviilehituse erialal. Ta oli ka muslimitest üliõpilaste ühenduse esimees. Al-Awlaki käis 1993. aastal pärast Nõukogude okupatsiooni tudengina Afganistanis. Mõnda aega oli ta väljaõppel mudžahiidide juures, kes olid võidelnud Nõukogude vägedega.

Aastatel 1996–2001 oli al-Awlaki San Diego ja Falls Churchi mošees imaam. Tema kõneosavus ja inglise keele oskus aitasid tal leida järgijaid, kes araabia keelt ei osanud. 2002. aastal sai al-Awlakist esimene imaam, kes pidas USA Kapitooliumis palvuse kongressi muslimitest töötajate ühendusele (CMSA). Enne 2002. aasta lõppu sõitis Al-Awlaki USAst ära, põhjendades seda hirmu ja ähvarduste õhkkonnaga.

Pärast mõnda aega Ühendkuningriigis naasis ta 2004. aasta algul Jeemenisse. 2006. aasta augustis vahistati ta süüdistatuna osalemises Al Qaeda vandenõus USA sõjaväeatašee röövimiseks. Pooleteise aasta pärast ta vabanes ja hakkas Al Qaeda Jeemeni liikmetele pakkuma oma mõjuka perekonna kaitset riigivõimu eest. Aastatel 2007–2009 edastas ta videokõnesid Ühendkuningriigis asuvasse mošeedesse ja teistesse kogunemispaikadesse. Tema nimi kerkis esile seotuna enam kui kümne terroriakti kavandajaga USAs, Ühendkuningriigis ja Kanadas.

MÕJUKAD PROPAGANDISTID JA INNUSTAJAD

AL-AWLAKI, 2/2

Nende seas olid 2005. aasta Londoni enesetapuründajad, 2006. aasta Toronto terrorismijuhtumis osalenud islamistidest terroristid, 2007. aasta Fort Dixi rünnakuplaanide taga olnud islamistidest terroristid, 2009. aasta Little Rocki sõjaväe-värbamiskeskuse ees tulistanud džihadist ning 2010. aasta Times Square'i pommipanija.

Kõigil neil juhtudel olid kahtlusalused järginud al-Awlaki sõnumit, mida nad olid kuulanud internetis ja CD-plaatidelt. Oma 2009. aasta jaanuari kirjutises „44 võimalust püha sõja toetamiseks“ lausus al-Awlaki, et „viha kafir’ite vastu on meie sõjalise kredo tuum“ ning et kõik muslimid on kohustatud osalema džihaadis, pannes tegusid toime kas ise või toetades neid, kes seda teevad. Tema sõnul peavad kõik muslimid olema heas füüsilises vormis, et konfliktiks valmis olla.

Al-Awlaki kirjutas artikleid Al-Fursan Media väljaantavale ingliskeelsele veebiajakirjale Jihad Recollections. 2009. aastal leidis Ühendkuningriigi valitsus YouTube’ist 1910 tema videot. Üht videot oli vaadatud 164 420 korda. Al-Awlakil oli veebilehekülg ja blogi, kus ta oma vaateid jagas.

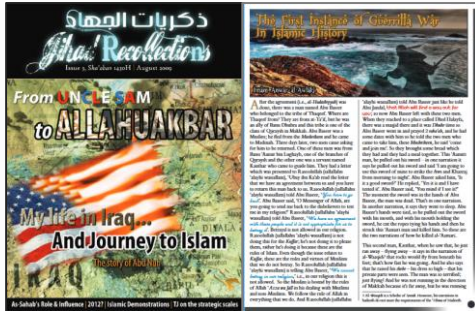
8. novembril 2010. aastal postitatud videos kutsus al-Awlaki üles kõiki muslimeid tapma ameeriklasi „kõhkluseta“ ja kukutama USAga koostööd tegevate araabia maade valitsused. „Ära pea kellegagi nõu ameeriklastega võitlemise üle, kuradiga võitlemiseks pole vaja nõupidamisi või palvusi või jumaliku sihi otsimist. Nad on kuradite käsilased,“ ütles al-Awlaki. Ta oli esimene USA kodanik, kes võeti sihikule ja tapeti USA droonirünnakus 2011. aastal.

AL-AWLAKI KIRJUTISED

Al-Awlaki veebipõhistes ajakirjades:

Jihad Recollections, August 2009, Issue 3

Inspire, Spring 2014, Issue 12

MÕJUKAD PROPAGANDISTID JA INNUSTAJAD

SAMIR KHAN 1/2

Born Samir Khan sündis 1985. aastal Saudi Araabias, ent kasvas üles New Yorgis Queensi linnaosas. Tema vanemad olid pärit Pakistanist. 2003. aastal lõpetas ta õpingud ja järgmisel aastal kolis koos perega Põhja-Carolinasse Charlotte'i linna. 2009. aastal läks ta Jeemenisse, olles enne seda katkestanud suhted oma perega – Khani isa ei nõustunud poja vaadetega ning oli tema äärmuslike seisukohtade muutmiseks korduvalt abi otsinud.

Khan radikaliseerus bin Ladeni ja Malcolm X-i kõnesid kuulates. Ta pidas neid „geeniusteks, kel oli võime panna oma ideoloogia lihtsatesse, ent mõjuvatesse sõnadesse, mis jõudsid ka lihtrahvani“.

Khan kasutas kogu oma karjääri jooksul mõjukalt sotsiaalmeediat ning aitas džihaadil vallutada YouTube'i, Internet Archive'i ja teisi saite, kus ta ise regulaarselt postitas.

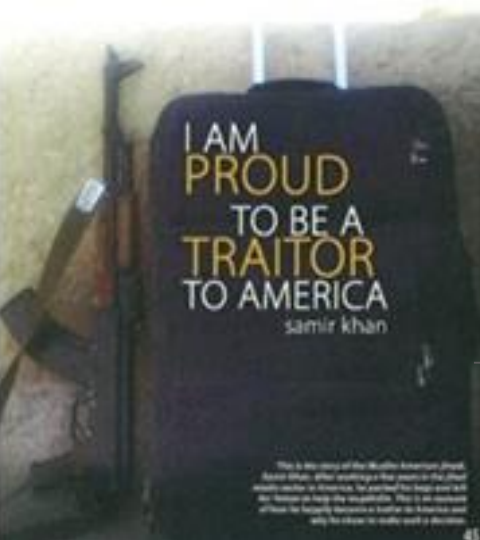
MÕJUKAD PROPAGANDISTID JA INNUSTAJAD SAMIR KHAN 2/2

Pärast Jeemenisse kolimist pani Khan aluse ajakirjale Jihad Recollections, mis oli veebiajakirja Inspireeelkäija. Ajakirja andis välja Al-Fursan Media Foundation ja selle eesmärk oli: „1) keskenduda peale laiema islamimaailma probleemide ka siseprobleemidele lääneriikide kohalikes muslimikogukondades; 2) puhastada mudžahiidide kuvand; 3) avaldada põhjalikult uuritud ja läbi mõeldud artikleid olulistel päevakajalistel teemadel“.

2010. aasta juulis andis AQAP välja ajakirja Inspireesimese numbr, mis näitas soovi jõuda ka ingliskeelse publikuni ja värvata džihaadiga liituma inglise keelt kõnelevaid muslimeid. Inspire'ipõhiline sõnum lugejatele on see, et ka neil võib olla oma osa Al Qaeda ja selle missioonis, ilma et nad peaksid oma kodunt lahkuma. Selle asemel et sõita püha sõjaga liitumiseks tuhandete kilomeetrite kaugusele, piisab lugejal ainult sellest, et lülitada sisse arvuti ja vaadata veebilehti, kust ta saab õpetust – näha videoid ja kuulata oma lemmikjuhtide jutlusi, õppida käsitsema relvi ja lõhkekehi ning isegi planeerida rünnakuid.

Ajakirja Inspireteises numbris ilmus Khani artikkel „Ma olen uhke, et olen Ameerika reetnud“.

„Ameeriklasest muslimi ja pühasõdalase Samir Khani lugu. Olles mõni aasta töötanud püha sõja meediaüksuses Ameerikas, pakkis ta oma asjad ning läks Jeemenisse, et aidata mudžahiide. See lugu räägib sellest, kuidas temast sai rõõmuga Ameerika reetur ning miks ta sellise otsuse tegi.“

MÕJUKAD PROPAGANDISTID JA INNUSTAJAD

ABU MOHAMMAD AL-ADNANI ASH-SHAMI, 1 /2

Taha Subhi Falaha, tuntud kui abu Mohammad al-Adnani ash-Shami, sündis 1977. aastal Süürias Binnishis. 2000. aastal sattus al-Adnani islamivõitlejate ringi, kui temast sai Jama'at al-Tawhid wal Jihadi ühe põhiliidri abu Anas al-Shami õpilane. (Jama'at al-Tawhid wal Jihad (JTJ) oli džihadistide rühmitus, mille oli 1999. aastal Jordaaniais moodustanud abu Musab al-Zarqawi, kes juhtis organisatsiooni kuni oma surmani 2006. aastal.)

Al-Adnani liitus JTJiga, et võidelda Bashar al-Assadi valitsuse vastu, ent ta saadeti Iraaki sõdima koalitsioonivägedega. 2005. aasta mais võeti ta kinni ja 2010. aastal lasti vabaks. Iraagis võideldes teenis ta välja nii hea maine ja usalduse, et al-Zarqawi lubas tal iseseisvalt otsuseid vastu võtta.

2014. aastal, kui JTJ oli välja kuulutanud ISILi (ehk ISISe), sai temast rühmituse ametlik kõneisik ja üks juhtidest. Arvatavasti vastutas ta eriuksuse Emni eest, mille ülesanne oli esiteks sisekorra hoidmine ja teiseks operatsioonide elluviimine väljaspool ISISe alasid.

Ta tapeti 30. augustil 2016 USA õhurünnaku käigus.

Al-Adnani arvukate kõnede hulgas on üks tähtsamaid „Tõesti, sinu Issand jälgib sind alati“, mis avaldati 22. septembril 2014. See oli ISISe esimene ametlik üleskutse tappa „Ameerika või Euroopa või Austraalia või Kanada“ uskmataid, sealhulgas „Islamiriigi-vastasesse koalitsiooni astunud riikide kodanikke. Purusta tema pea kiviga, verista ta noaga, aja ta oma auto alla, viska ta kõrgelt alla, kägista ta surnuks või mürgita ta.“

FROM BHAWAZINIYAH47 TWITTER
"Indeed Your Lord Is Ever Watchful"
A speech by the spokesman of
#IslamicState|
justpaste.it/aladnane1
pic.twitter.com/jallRYcJWD
#FRIENDS20TH

MÕJUKAD PROPAGANDISTID JA INNUSTAJAD ABU MOHAMMAD AL-ADNANI ASH-SHAMI, 2 / 2

THAT THEY LIVE BY PROOF

An Address by the Official Spokesman of the Islamic State
The Mujahid Shaykh Abu Muhammad al-'Adnani ash-Shami

RUMIYAH

ISSUE 11

Foreword

Stand and the upon, That for
Which Your Brothers Died

Articles

The Religion of Islam and the Ja-
mah of the Muslims

Interact with the Area of the
Central Office for Investigating
Crimes

Among the Believers Are Men,
Abu Mansur al-Muhajir

Teine tähtis kõne 21. maist 2016 kannab pealkirja „Et nad elaksid tõestuse läbi“. Nagu audiofailiski, kutsus al-Adnani kõiki läänes elavaid ISiSe toetajaid, kel pole võimalik hedžra (islamimaale minek), selleks et liituda Islamiriigi ja džihaadiga, korraldama terrorirünnakuid oma elukohariigis.

Lisaks julgustas ta oma järgijaid panema terroriakte toime ka islami püha kuu ramadaani ajal.

„Tehke nii, et teie tegu oleks nende kahetsuse allikas. Tõesti, ka kõige väiksem tegu, mille olete teinud nende maal, on meile kallim kui suurim toetus siin,“ ütles ta. „Teadke, et ristisõdijate maades ei ole veri püha ja „süütuid“ seal ei ole [...]. Nii et astuge välja, muwahhidin(pühasõdalased) kõikjal! Ramadaani ajal võib teile osaks saada suur tasu või isegi šahada (märtrikroon).“

Al-Adnani oli ISiSe ajakirja Rumiya esimese numbriga esikaanel. Ajakirjas ülistati tema elu pühasõdalasena ja tema ohverdust.

KOKKUVÕTE MÕJUKAD PROPAGANDISTID JA INNUSTAJAD

KES ON ISISE / AL QAEDA MÕJUKAD PROPAGANDISTID JA INNUSTAJAD?

ANWAR AL-AWLAKI

Anwar al-Awlaki, USA kodanik, kelle vanemad olid jeemenlased.

Tema loenguid ja kihutuskõnesid levitatakse YouTube'is videotena ning veebiajakirjades artiklitena.

SAMIR KHAN

Samir Khan, sündinud Saudi Araabias pakistanlaste perre ja üles kasvanud New Yorgis.

Tema kuulsaim kaastöö AQAPi veebiajakirjale Inspirekannab põhjusega pealkirja „Ma olen uhke, et olen Ameerika reetnud“.

AL-ADNANI

Süürias sündinud abu Mohammad al-Adnani, kes liitus 2000. aastal al-Zarqawi džihadistliku rühmitusega ning kellest sai pärast ISISe väljakuulutamist 2014. aastal selle käsuahele teisel kohal olev isik ja ametlik eestkõneleja.

Tema ütles välja ISISe esimese ametliku üleskutse tappa uskmataid lääneriikides.

MÕÕDUKAS

REFORMILIIKUMINE

legitiimne hääl

osa

6

MÕÕDUKAS REFORMILIIKUMINE

legitiimne hääl

Äärmuslased ei esinda muslimite enamust.

Islamiusus puudub hierarhiline vaimulikkond, mis alluks ühele usujuhile, kes määraks ära ainuõige doktriini.

Usulised vaated defineerib rühm võrdseid õpetlasi – *ulema*–, kelle arvamused paratamatult erinevad.

Seega on postkoloniaalse ajastu koolkond seadnud eesmärgiks reformida islamiusku suunaga mõõdukate vaadete poole ja kinnistada selle sobivust tänapäevasesse maailma.

MÕÕDUKAS REFORMILIIKUMINE Koolkonnad sunniitidest šiiitideni

Heterogeenne rühm õpetlasi üle maailma, kes on tõuke saanud peamiselt sufistlikust traditsioonist.

Sufism on ainus tugeva müstilis-spirituaalse iseloomuga islamisuund, mida esineb kõigis teistes koolkondades sunniitidest šiiitideni.

Islamiusu alus seisneb jumalikus teadmises, milleni jõuab mõtiskluses või konkreetse pühendumuse kaudu vennaskondades.

MÕÕDUKAS REFORMILIIKUMINE

Koolkonnad sunniitidest šiiitideni

- See võimaldab koraani tõlgendada vabamalt, mõistukõne abil. Sufismile on omane haarata pühakirja laiemat, sügavalt spirituaalset tähendust, mis peabki inimestele osaliselt arusaamatuks jääma.
- Pühadus avaldub usklike jaoks neis, kes võitlevad omaenese kirgedega ja kasvatavad nõnda oma armastust Jumala vastu. Need, kes sellisel moel elavad, saavad Jumala ligi.
- See rõhutab vagaduse ja läheduse tähtsust usus, mille alustala on otsene suhe Jumalaga, mitte „avalikud“ aspektid, mille poole püüeldakse šariaadi (mida sufistid siiski järgivad) eetiliste ja käitumuslike kohustuste täitmisega.
- Sufism on avatud dialoogile, suhtlusele ja elule kõrvuti teisi religioone järgivate inimestega.

MÕÕDUKAS REFORMILIIKUMINE TÕLGENDUSLIKUD PROBLEEMID

Mõõdukad muslimid on koraani ja sunna uurimisel rakendanud moodsa hermeneutika põhimõtteid, tuues esile enamlevinud metoodilisi vigu:

1. Fundamentalistid nopivad välja üksikuid salme ning kasutavad ja/või tõlgendavad neid oma tegude õigustusena. Teksti sügavuti mõistmiseks on vaja analüüsida kõiki suurasidja salme, mis mingit teemat puudutavad.
2. Niinimetatud vägivaldsed suurasidja salmid kuuluvad Mediina perioodi – need pandi kirja ajal, mil prohvet põgenes tagakiusajate eest Mediinasse. Mõned peavad seda osa kõige olulisemaks, sest see olevat kõige uuem ja järelikult tühistavat varem kirja pandud mittevägivaldsed salmid.

MÕÕDUKAS REFORMILIIKUMINE ALTERNATIIVNE TÕLGENDUS

Vastupidi fundamentalistide tõlgendusele on mõõdukad muslimid leidnud, et:

- vägivaldsetel suuradelja salmidel ei ole universaalset väärtust, kuna need pärinevad konkreetsest ajalooetapist, mil oli tekkinud uus usk ja kogukond pidi olema tagakiusamisele vastu seistes ühtne.
- Mediina suurad olid vastuseks tolelaegsetele sotsiaalsetele ja igapäevastele probleemidele ning selles olid esitatud tolelaegsed seaduslikud ja moraalsed käitumisreeglid. Kuigi need on šariaadialuseks, ei tohiks nende järgimist enam kohustuslikuks pidada.
- Enne Mediina suurasid kirja pandud Meka suurad on usu alustena kehtivad. Nende sisu keskendub tähelepanekutele ning vaimsusele, rääkides armust ja sallivusest kõigi eri usku inimeste vahel.

MÕÕDUKAS REFORMIILIKUMINE ALTERNATIIVNE TÕLGENDUS, II

- Põhiõigustega seotud küsimus, mis vajab lahendust, on see, et inimene, kes on Jumala looming, on saanud käitumisjuhised Jumalalt endalt ning õigused ja kohustused on selgelt sätestatud šariaadis.

See tekitab hulga probleeme: usutaganejate, homoseksuaalide ja uskmatute õigustatud tapmine, naiste allutamine meestele ja orjandussüsteem.

- Veel üks tõlgenduspõhimõte, st pühakirju läbiv põhiline antropoloogiline lähtekoht on see, et inimväärikus ja selle kaitsmine on iga inimese heaolu saavutamiseks vaieldamatud väärtused.
- Kuigi selleni on jõutud alles uusimal ajal, on universaalne arusaam inimõigustest olnud islamireformistidele vajalikuks inspiratsiooniallikaks, et leida tõlgendus, mis lepitaks usu ning õigused.
- The issue to be tackled in regards to fundamental rights is that man, being created by God, receives his code of conduct by God himself – the duties and rights clearly stated in the Sharia.

MÕÕDUKAS REFORMILIIKUMINE VASTUNARRATIIVI VÕIMALUSED

Vastunarratiivi jaoks tuleb kõigepealt esitada õiged definitsioonid džihadistlikus propagandas vääralt kasutatud sõnadele.

- **Džihaadil** võib olla vaimne tähendus – suur džihaadon alguses tähenduses võitlus iseenda maiste pahedega. Vägivald on lubatud ainult kaitseks ning see on ainult kogukonna, mitte üksikisiku kohustus.
- **Umma**– ainult usklikest koosnev kogukond – on vaid kujutus ideaalsest ühiskonnast. Alates oma tekkest on islam rahumeelselt koos eksisteerinud nii kristlaste kui ka teiste uskudega. Islamimaad on mõnikord kehtestanud mittemuslimitele maksu, mis pikendas ka nendeni vennalikku sidet, solidaarsust ja vastastikust kaitset.

MÕÕDUKAS REFORMILIIKUMINE OPTIONS FOR A COUNTER NARRATIVE

Šahiid, enesetapumärter, on ühemõtteliselt mõistetud pörgusse.

Takfir'i märki ei tohi kellelegi mitte mingil tingimusel külge panna. Mitte kedagi ei tohi pidada surma väärivaks selle eest, et tema islamiusku peetakse sobimatuks, või selle eest, et ta järgib teist usku.

See tõlgendus näitab selgelt, et koraan ei näe ette vägivalda, vaid usklike rahumeelset lõimimist paljukultuurilises keskkonnas ning alludes institutsioonidele, mille korraldusi kõik kodanikud peavad täitma.

MÕÕDUKAS REFORMILIIKUMINE SOBIVUS TÄNAPÄEVAGA

Sufistlik vaatenurk ning tänapäevane mõõdukas mõtteviis võimaldavad rääkida usust samamoodi, nagu seda tehakse demokraatlikes lääneriikides.

- Usku võib näha südametunnistuse valikuna, milleks inimestel on seaduslik õigus.
- Šariaati peetakse laiemaks eetiliseks raamistikuks, mille järgi elada, kuid millesse ei suhtuta kriitikavabalt. See ei ole enam nimekiri kohustustest, mis jäävad ajas muutumatuks.
- Mõnda šariaadiseadust rakendati juba islamiusu esiletõusu alguses. Näokatte kandmine naistel – mis ei ole üks viiest sambast – on hea näide käitumisest, mis tuleks jätta iga inimese otsustada; naised võivad ise valida, kas nad tahavad seda kanda või mitte.

Niisiis võib palvus elada vabalt koos kõigi muude usukommete ja põhimõtetega, nn viie sambaga, mis on islamiusu alustalad (usutunnistus, palvus, annetamine, paast ramadaani ajal ning palverännak pühadesse paikadesse).

- Seevastu individuaalne vägivaldne džihaad ei ole mitte mingil juhul „kuues samm“.
- Lunastus saab osaks nii muslimitele kui ka teisi uske järgivatele inimestele, isegi kui nad elavad lääneriikides.

MÕÕDUKAS REFORMILIIKUMINE NARRATIIVI PÕHIMÕTTED

Mõõdukas narratiiv on seotud eelmainitud põhimõtetega, moodustades kontseptuaalse süsteemi, mis on sama lihtne kui džihadistlik propaganda, ainult et vastupidise eesmärgiga, milleks on mittevägivaldne usk.

Selline süsteem vastab täielikult kõigi usklike ootustele ning annab igaühele kindla võimaluse eneseteostuseks demokraatlikus lääne ühiskonnas, järgides vabalt oma usku paljukultuurilises keskkonnas.

See süsteem rõhutab, kuidas ideaalidest innustatud vägivald on ainult kuritegeliku hoiaku väljendus, kiire otsetee oma eesmärgini jõudmiseks, mida ei tohi valida.

KOKKUVÕTE

MÕÕDUKAS ISLAM

MIS ON MÕÕDUKAS ISLAM?

Kultuuri- ja usuliikumine, mille eesmärk on esile tuua islami rahumeelset ja sallivat olemust.

KUIDAS SEE LIIKUMINE OMA EESMÄRKIDE POOLE PÜÜDLEB?

Sellega pakutakse välja pühakirja tõlgendus, milleni on jõutud tänapäevaste teaduslike tõlgendusmeetoditega.

MIS ON MÕÕDUKA ISLAMI PÕHISÕNUMID?

Kogukonna hulka loetakse ka mittemuslimid, kellega muslimitel on vennalik side.

Enesetappu ei saa õigustada märterlusena.

Mitte kellelegi ei tohi peale panna usuvaenlase märki.

Vägivalla kasutamine on kogukondlik kohustus ainult piiratud asjaoludel.

WHAT IS JIHAD IN MODERATE ISLAM?

It is by no means a violent action. It is an inner, continuous strive for self -improvement.

KUIDAS SEE VÕIKS SOBIDA TÄNAPÄEVA ÜHISKONDA?

Usk on isiklik valik, mitte ühiskondlik kohustus, mis tuleneb riiklikust usutunnistusest.

MIS ON MÕÕDUKA ISLAMI VASTUNARRATIIV?

Hästi üles ehitatud selge sõnum: islamiusu vaba järgimine oma elus on demokraatlikes lääneriikides võimalik.

LISAMATERJALID

mittetäielik ülevaade dokumentidest

Lisateavet selles peatükis käsitletud temade kohta

KUIDAS SEISTA VASTU VÄGIVALDSELE ÄÄRMUSLUSELE LISAMATERJALID

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

رَسُولُ اللَّهِ
مُحَمَّدٌ

ISLAMIÄÄRMUSLUS JA SELLE NARRATIIV

UNDERSTANDING THE ORIGINS OF WAHHABISM
AND SALAFISM

UNDERSTANDING AL-QAEDA'S IDEOLOGY FOR
COUNTER-NARRATIVE WORK

ISLAMIÄÄRMUSLUS JA SELLE NARRATIIV

MUSLIM MOVEMENTS AND
SCHISMS

HOW ISLAMIC LAW CAN TAKE ON
ISIS

Where are the
Moderate Muslims?

Right Here ↓

Muslims say
YES to
LAW are one

Muslims
NO

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL MIGRATION AND HOME AFFAIRS

KUIDAS SEISTA VASTU VÄGIVALDSELE ÄÄRMUSLUSELE ABIVAHEND MULTIDISTSIPLINAARSEKS KÄSITLUSEKS

MATES

MULTI AGENCY TRAINING EXIT STRATEGIES FOR THE RADICALIZED YOUTH

